

Vanhus- ja vammaisneuvoston kokous Muistio 20.9.2021 klo 12-14

Läsnä: Erja Sihlman (pj.), Aila Pukkila, Leena Clewer, Hanne Matikainen, Martti Naumanen, Robert Almiola, Seppo Salonen, Saana Tourunen (siht.) ja Sanna Saarenkoski

1. Kokouksen avaus

2. Jäsenten esittäytyminen

Vanhus- ja vammaisneuvoston jäsenet esittäytyivät ja toivat terveiset taustayhteisöistään. Uutena toimijana neuvostossa aloitti SPR Pukkilan osasto edustajanaan Erja Sihlman, Eläkeliiton Pukkilan yhdistystä edustaa Seppo Salonen, Uudenmaan sotaveteraanipiirin Pukkilan kerhoa edustaa Aila Pukkila, Hyvinvointikeskus Onnin käyttäjiä edustavat Martti Naumanen ja Leena Clewer, Pukkilan seurakunnan edustajana toimii Hanne Matikainen, Pukkilan kunnanhallituksen sekä vammaisasioiden edustajana toimii Robert Almiola ja neuvoston sihteerinä kunnan senioritoiminnanohjaaja.

3. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Puheenjohtajaksi valittiin Erja Sihlman ja varapuheenjohtajaksi valittiin Aila Pukkila.

4. Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasääntö ja yhteisistä käytännöistä sopiminen

Keskusteltiin, että neuvoston jäsenten on tärkeää olla aktiivisia toimijoita oman taustayhteisön ja neuvoston välillä, tuoda ikäihmisiä ja vammaisia koskevia asioita neuvostoon ja toisinpäin. Kokousaika sovittiin ainakin toistaiseksi maanantaiksi klo 12- 14 ja paikaksi joko kunnantalon Valtuustosalin tai Hyvinvointikeskus Onnin Maria-kabinetti. Kokouksia on syksyllä kaksi ja keväällä kaksi.

Toimintasäännöstä keskusteltaessa nousi esille kysymys siitä, onko Hyvinvointikeskus Onni auki senioritoiminnan lisäksi myös vammaisten toiminnalle ja onko vammaisten tukemiseksi samankaltainen suunnitelma kuin ikääntyneen väestön tukemiseksi. Todettiin myös, että esim. vammaiselle lapselle palvelujen saaminen on hankalaa ja palvelut ovat kauempana, eivät omassa kunnassa. Hyvinvointipäällikkö Sanna Saarenkosken mukaan vammaispalvelulaki takaa palvelut, mutta pienessä kunnassa palveluiden järjestäminen omassa kunnassa on haasteellista ja tällöin palveluja tarjotaan kunnan rajojen ulkopuolelta. Todettiin, ettei ole vain yhtä oikeaa ja hyvää ratkaisua näiden asioiden järjestämiseen. Todettiin myös, että neuvoston tulee

huolehtia tasapuolisesti vammaisten kuntalaisten vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksista.

5. Kunnan hyvinvointipäällikkö Sanna Saarenkosken tervehdys

Kunnan hyvinvointipäällikkö Sanna Saarenkosken mukaan kunnan senioreiden määrää seurataan tarkasti ja onkin huomattu, että määrä nousee kiihtyvään tahtiin. Pukkilassa ollaan muuhun Päijät-Hämeeseen verrattuna vähän edellä senioreiden määrässä kasvuennusteiden osalta. 75-vuotta täyttäneitä ja sitä vanhempia on yhä isompi määrä. Saarenkoski totesi mm., että ilman Onni Nurmen säätiötä kunnalla ei olisi mahdollisuutta järjestää esim. Onni-päivien ryhmätoimintaa. Onni Nurmen säätiön tuella voidaan toteuttaa senioripalveluiden ja Hyvinvointikeskus Onnin toimintaa ja ylläpitää Onnin rakennusta. Säätiön myöntämä lisämääräraha vuodelle 2022 mahdollistaa sen, että senioripalvelut saavat ensi vuodelle yhden työntekijän lisää. Näin vastataan ikääntyneiden määrän lisääntymisen haasteeseen, yksilöllisen työn tarpeeseen ja koronan tuomiin haasteisiin ikäihmisille ym. Saarenkoski totesi myös, että senioripalvelut eivät ole varsinaisesti kunnan lakisääteistä palvelua, vaan ne tukevat lakisääteisiä tehtäviä. Saarenkoski totesi, että hyvinvointialueiden käynnistyminen vie meidät kohti Itä-Uudenmaan hyvinvointialuetta ja yhteistyötä tehdäänkin jo tiiviisti. Siirtymispäivä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueeseen on 1.1.2023, mutta toisaalta olemme kuitenkin vielä tällä hetkellä tiiviisti Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymässä.

Saarenkoski totesi, että Pukkilan vanhus- ja vammaisneuvoston kannalta PHHYKY:n vanhus- ja vammaisneuvostojen perustaminen tässä vaiheessa ja ehkä jo reilun vuoden päästä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyminen on iso ja työllistävä asia. Hän totesi myös, että olemme vielä Päijät-Hämeen maakunnallisessa hyvinvointisuunnitelman työstämisessä mukana ja lisäksi teemme kunnan oman, jota myös neuvostossa tullaan myöhemmin työstämään. Kunnan oman suunnitelman laatiminen helpottaa nivelvaihetta, kun siirtyminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle tulee ajankohtaiseksi.

Keskustelussa nousi esille senioripalveluiden työntekijöiden tulevan vuoden työnkuvat. Työnkuvat esitellään viimeistään 2022 ensimmäisessä neuvoston kokouksessa.

6. Edustajien nimeäminen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vanhus- ja vammaisneuvostoihin

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 24.5.2021 päättänyt perustaa alueelliset vanhus- ja vammaisneuvostot hyvinvointikuntayhtymään. Yhtymän hallitus asettaa vanhus- ja vammaisneuvostot tulevan marraskuun aikana. Kuntien vanhus- ja vammaisneuvostoja pyydetään nimeämään edustajansa hyvinvointikuntayhtymän neuvostoihin 15.10.2021 mennessä.

Pukkilan kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto nimeää Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vanhusneuvostoon edustajakseen Aila Pukkilan ja varajäseneksi Erja Sihlmanin. Vammaisneuvostoedustajaa Pukkilan kunnan vanhus- ja vammaisneuvostolla ei ole esittää.

7. Toiminnan suunnittelua tulevalle kaudelle

Kokouksessa keskusteltiin vanhus- ja vammaisneuvoston näkymisestä kunnan senioreille, siitä mihin senioreiden tapahtumiin neuvosto haluaa osallistua ja mitä tapahtumia/tilaisuuksia mahdollisesti toteuttaa. Ehdotettiin, että neuvosto järjestäisi tilaisuuden, jossa käsiteltäisiin

vakavan sairastumisen tai toimintakyvyn laskiessa ilmeneviä juridisia ja käytännön kysymyksiä. Tilaisuuteen kutsuttaisiin esim. lakiasioiden ja edunvalvonnan asiantuntijoita. Tilaisuutta suunnitellaan toteutettavaksi tulevana keväänä tai ensi syksynä.

Keskustelua herätti myös Pukkilan ulkopuolelle suuntautuvat asiointi- ja palvelukyydit. Pohdittiin, voisiko joka toinen kyyti suuntautua Orimattilaan Mäntsälän sijaan. Näin ollen joka toisella viikolla pääsisi vuoroin Mäntsälään ja Orimattilaan. Senioripalvelut toteuttavat asiakaskyselyn asiointitaksissa tämän syksyn aikana, ja tämä kysymys huomioidaan kyselyssä.

Oli huomattu myös, että Onnin edustan parkkipaikalla on jälleen henkilökunnan autoja. Kaivattiin muistutusta Onnin henkilökunnalle, ettei lähiparkkipaikkaa käytettäisi säännölliseen pysäköintiin. Sanna Saarenkoski vie asian Onnissa työskenteleville henkilöille tiedoksi seuraavassa talokokouksessa.

Kiitosta sai se, että Onnin edustan parkkipaikan invapaikat on nyt merkattu selkeästi ja paikat löytyvät helposti. Kaivattiin yhteenvetoa esteettömyyskävelyn raportin toimenpiteistä. Sihteeri selvittää asian kunnan tekninen päällikkö Timo Krigsmanilta.

Pohdittiin myös sitä, miksi Onnissa terveyssiiven ja apteekin välinen ovi on yhä kiinni. Sanna Saarenkoski totesi, että ovi voidaan avata ja hän informoi kunnan teknistä puolta asiasta. Todettiin myös, että samainen terveyssiiven ovi on melko raskas, ja että voisiko siinä olla ovipumppu tai automaattiovi. Sanna Saarenkoski selvittää asiaa vielä kunnan tekniseltä puolelta. Saarenkoski totesi myös, että ovi on raskas, koska kyseessä on palo-ovi.

Ikäihmisten perhehoidon tilanteesta PHHYKY:n alueella kaivattiin päivitystä. Pohdittiin, olisiko aiheellista pyytää esim. PHHYKY:stä asiantuntija alustamaan aiheesta. Lisätietoa perhehoidosta löytyy myös perhehoitoliiton kotisivuilta www.perhehoitoliitto.fi.

Keskustelua herätti myös ikäihmisten ns. välimallin asuminen eli senioritalotyyppinen asuminen, jollaiselle koetaan oleva kova tarve Pukkilassa. Erilaisia asumisen malleja kaivattaisiin kipeästi kunnan senioreille. Sanna Saarenkosken mukaan ikäihmisten asumista koskevat asiat ovat olleet PHHYKY:n kokouksessa esillä.

Tuli esille myös se, että kunnasta puuttuu teemapäivä/viikko vammaisille, ja että onko sellaiselle tarvetta. Valtakunnallista vanhustenviikkoa kunnassa vietetään vuosittain lokakuussa.

8. Vanhustenviikko 3.-10.10.2021 "Luonto antaa voimaa" teemalla

Valtakunnallisella vanhustenviikolla Pukkilassa järjestetään "Luonto antaa voimaa" –teeman mukaista ohjelmaa useana päivänä. Tiistaina 5.10. klo 10-12 ulkoillaan Teikarinmäellä Hullunkurisen seitsenottelun merkeissä. Tapahtumassa on leikkimielistä kisailua erilaisissa tehtäväpisteissä. Pukkilan seurakunta sekä vanhus- ja vammaisneuvoston jäseniä on paikalla grillaamassa ja tarjoilemassa makkaraa. Senioripalvelut toteuttavat tehtäväpisteet ja pullakahvit. Kaikki osallistujat palkitaan valtakunnallisen Heijastinpäivän (1.10.) innoittamana Pukkila-heijastimin sekä voittajat Pukkila-ämpärein.

Keskiviikkona 6.10. klo 13 esitetään Hyvinvointikeskus Onnin Kino Onnissa Järven tarina - dokumenttelokuva. Torstain 7.10. klo 9-10.45 Onninkahveilla on paikalla vanhus- ja

vammaisneuvoston jäseniä jututtamassa kahvittelijoita. Perjantaina 8.10. klo 11 on Onninkahviossa Elämän värejä –konsertti, jossa ovat esiintymässä Anu Silvasti, piano ja Ulla Renko, laulu.

9. Ensi vuoden Onninpäivän konsertti

Suuren konsertin turvallinen toteuttaminen ensi vuoden helmikuussa on edelleen haasteellista ja toteutuminen epävarmaa. Senioripalveluissa on kuitenkin päätetty alkaa suunnitella konserttia, ja koulunsali on jo varattu konserttia varten maanantaiksi 28.2.2022. Konsertti toteutetaan senhetkisen koronatilanteen sallimissa rajoissa.

Esiintyjää pohdittaessa esille nousi erityisesti pukkilalainen vuoden 2015 tangokuningas Aki Samuli ja toisaalta vuoden 2009 tangokuningas Amadeus Lundberg säestäjänään Riku Niemi. Sihteeri vie asiaa eteenpäin.

10. Tiedotusasiat

-Vanhusneuvostopäivä järjestetään 4.11.2021 teemalla ”Tie takaisin parempaan arkeen” – vanhusneuvostot vaikuttavina toimijoina ikäihmisten, järjestöjen ja viranomaisten välillä. Kutsut tapahtumaan on lähetetty sähköpostissa kaikille jäsenille. Osallistua voi joko etänä tai paikanpäällä Marina Congress Centerissa Helsingissä. Osallistuminen on maksutonta. Päivä on valmisteltu yhteistyössä Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry:n, Ikäinstituutin, Vanhustyön keskusliiton, Oikeusministeriön, Ihmisoikeuskeskuksen ja UKK-instituutin kesken. Neuvosto osallistuu yhdessä etänä tapahtumaan. Halukkaat ilmoittautuvat sähköpostikutsun ilmoittautumislinkistä tapahtumaan ja sihteeri varaa tilan.

-Kunnan senioripalveluiden syyskausi käynnistyi Pukkilan kuutamoviikolla. Syksyn ohjelma on jälleen monipuolinen ja ryhmiä on runsaasti vesi- ja saliliikunnasta tuolijumppaan, sauvakävelyryhmään, käsityökerhoon ym. Tapahtumia on syksyn aikana tarjolla runsaasti konserteista elokuvaan, muistikahvilaan ja kirjailijaesittelyyn. Perinteiset Onninkahvitkin juodaan taas Onnin takkatilassa torstaisin.

-Uutuutena tälle syksylle Onnin uima-altaalle on tulossa mahdollisuus Hydrohex-virtuaalivesijumppaan. Hydrohex-laite on alkuun kokeilussa 3 kk ja mikäli se todetaan hyväksi ja asiakkaat sitä käyttävät, sopimusta jatketaan. Virtuaalivesijumppa toimii niin yksilöille kuin pienille ryhmillekin. Hydrohex-laite mahdollistaa vesijumpan myös avoimella uintivuorolla.

-Toisena uutuuutena senioripalveluissa on alkamassa hyvinvointiryhmä, joka on suunnattu nuoremmille senioreille. Toive tämänkaltaiseen ryhmään nousi hyvinvointikyselystä v.2019. Pyrimme tavoittamaan toiminnalla nuorempaa seniorijoukkoa, joka harvemmin osallistuu senioripalveluiden toimintaan.

-Pitkän tauon jälkeen senioripalveluiden vapaaehtoiset ulkoiluttajat pääsivät aloittamaan Onninkodin asukkaiden ulkoilutuksen. Ulkoilutus tapahtuu kerran viikossa.

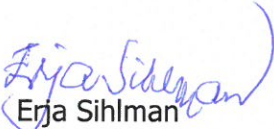
-Vuoden 2022 alusta kunnan tarjoaman kotisiivous- ja kotiapupalvelun myöntämisperiaatteita päivitetään. Palvelun saamisen tuloarvoja nostetaan sekä määritellään palvelun käyttämiselle kuukausikohtainen maksimituntimäärä käyntikertojen sijaan. Asiointi- ja palvelutaksissa

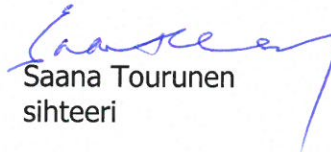
toteutetaan tämän syksyn aikana asiakaspalautekysely vanhus- ja vammaisneuvostossa viime keväänä esiin nousseen toiveen mukaisesti.

-Turvallisen vanhuuden puolesta-Suvanto ry:n Mummon markan vartijat -hanke on ikääntyneiden taloudellisen kaltoinkohtelun torjuntahanke 2018-2021. Suvanto ry lähestyi vanhusneuvostoja ympäri Suomen ryhmäviestillä. Yhteydenoton tavoitteena on nostaa esiin ikääntyviä koskevan kaltoinkohtelun ja taloudellisen hyväksikäytön tunnistamisen ja ehkäisemisen tärkeys, koska yhä useampi ikääntynyt joutuu näiden rikosten kohteeksi. Vanhusneuvoston jäsenet voivat viedä tietoa eteenpäin omissa yhteisöissään. Mummonmarkan vartijat -hankkeesta toivotaan, että asia huomioidaan ja etsitään keinoja, joilla ikääntyneiden turvallisuutta voidaan lisätä paikallisesti. Mummonmarkan vartijat -hankkeessa on mm. tuotettu materiaalia, tiedotettu valtakunnallisesti ja koulutettu viestinviejiksi eli "mummonmarkan vartijoiksi" vanhusneuvostojen ja eläkeläisjärjestöjen jäseniä. Hanke päättyy joulukuussa 2021, mutta www.mummonmarkanvartijat.fi -sivustolta löytyy materiaalia käytettäväksi jatkossakin. Materiaali on vapaasti käytettävissä.

11. Seuraava kokous ma 8.11.2021 klo 12- 14

Pukkilassa 30.9.2021

Erja Sihlman
puheenjohtaja

Saana Tourunen
sihteeri

Jakelu:

Neuvoston jäsenet, kunnan johtoryhmä, kunnanhallitus/Mirva Assinen,
PHHYKY/ikäntyneiden palvelut, Corinne Soini, Terttu Leivo, Piritta Mattila